

A porosz erdészeti kísérleti ügy.

A „Flora“ után közli: Dietz Sándor.

A müncheni növénytani társulat 1881. évi jan. 14-én tartott ülésében többek közt Hartig tanár tett jelentést a német erdészeti kísérleti intézeteknek a külföldi fajokkal tett kísérleteiről. A kísérletek a porosz államministerium által inditattak meg, az 1881. évre 50.000 márka adományoztatott a magvak beszerzésére és a vetések kivitelére. Hogy pedig a teendő kísérletek megbízható alappal birjanak, a nevezett intézetek a Németországon jelenleg létező külföldi fajoknak lehető gondos statistikai összeírását határozta el és evégből január elején számos kérdő ív küldetett szét az állami és magánerdészeti közegekben, valamint a park- és faiskola birtokosokhoz pontos kitöltés végett.

A későbbi kísérletek a következő fajokkal viendők keresztül. *Pinus rigida* Mill., *Pinus ponderosa* Dougl., *Pinus Jeffreyi* Oreg., *Pinus Strobus* L., *Pinus Laricio* var. *corsicana* Poir., *Abies Douglasii* Lindl., *Abies Nordmanniana* Stev., *Picea sitchensis* Bong., *Cupressus Lawsoniana* A. Murr., *Thuja gigantea* Nutt. *Juniperus virginiana* L., *Acer negundo* L., *Acer sacharinum* Wangent., *Acer dasycarpum* Ehrh., *Betula lenta* L., *Carya alba* Mill., *Carya amara* Mehx., *aquatica* Mehx., *tomentosa* Nutt., *porcina* Nutt., *Fraxinus americana* L., *Juglans nigra* L., *Ulmus americana* L., *Quercus alba* L., *Quercus rubra* L., *Populus monilifera* Ait.

Előadó minden egyes fafajt külön méltatott, azon nézetből indulva ki, hogy decoratív okokból az exoticus fásnövényeknek igen nagy száma érdemel figyelmet, tisztán erdészeti szempontból azonban csak azok, a melyek vagy gyorsabban nőnek, mint honi erdei fáink, vagy pedig értékesebb anyagot szolgáltatnak, mint ezek, vagy végre azok, a melyek oly tala-

jon is türehető növekvést mutatnak, a melyen már hazai erdei fáink nem, vagy csak igen lassan nőnek.

Ezen szempontból kiindulva, Hartig nem helyesli a kiválasztott fajokat. Kivált hibáztatja az olasz *Pinus Laricio corsicana*, *Picea sitchensis*, *Thuja gigantea*, *Acer negundo*, *Acer sacharinum* kiválasztását, másrészt ajánlja a *Fraxinus pubescens*t jobb homoktalajokra.

A porosz kísérleti állomások által kibocsátott kérdező iverkből is elégedetlenséggel nyilatkozott, a mennyiben azok bár a kérdéses fajok erdőben és kertekben való előjvetelének igen terjedelmes termőhely leírásait és adatait kívánják, a földolgot azonban mégis elfeledik, azt ugyanis, hogy az illető fafajok miként viselkednek a téli és késői fagyok irányában, továbbá nem tartanak adatokat a fajok növekvési viszonyairól. És ezért az egész statistikai jelentést céltalannak tartja. Bajorországban ugyan a jelentő iverkben annyiban változtattak, hogy figyelmeztetik a kezelőket a „Jegyzet“ rovat mikénti kitöltésére, kivált pedig a növekvési viszonyok, fagy, szárazság, rovarok stb. által okozott károk adataira is.

A magyar erdők óriásai és aggastyánai érdekében.

Közli: Scholtz Miksa.

Bereg megye déli részének lapályos, különösen a Latorcza folyó áradásainak kitett és nagyrészen mocsáros helyein, az u. n. „hátas szántás“, vagy „bogárhátra való szántás“ talált régóta alkalmazást, az egyes táblák közötti barázdák a hátról lefolyó víz felfogására s egyszersmind annak levezetésére is szolgálván.

Ilyenmü, évszázadok előtt „hátas szántás“ alatt álló területeket az izsnyétei erdőgondnokságnál 100 és 100 éves tölgyesekkel beerdősítve, a Lőretin nevű erdőrészben, a lucskai